

První kapitola

Zasněžený salon

Nebe bylo skoro černé, svítil však měsíc a sníh zářil světlou modří. Moře spalo pod ledem a hluboko v zemi mezi kořeny snila všechna drobná zvířátka o jaru. Do toho ovšem bylo ještě daleko, protože rok pokročil teprve kousek za první leden.

Tam, kde údolí vytvořilo měkký ohyb a začínalo stoupat k horám, stál zasněžený dům. Podobal se neobvyklé závěji a vypadal velice opuštěně. Kousek od něho tvořila

mezi ledem zákrut uhlově černá řeka proudící tak rychle, že po celou zimu nezamrzla. Přes most však nevedly žádné stopy a závěje naváté větrem kolem domu byly netknuté.

Uvnitř domu bylo příjemné teplo. V kamnech ve sklepě pomalu hořela rašelina. Oknem nakoukl měsíc a ozářil bílé zimní povlaky na nábytku a křišťálový lustr zabalený do tylu. A v salonu kolem velikánských kamen se rodina muminů oddávala dlouhému zimnímu spánku.

Spali vždycky od listopadu do dubna, protože to dělali už jejich předkové a mumini dbají na tradici.

Všichni měli žaludky plné smrkového jehličí zrovna tak jako jejich předkové a vedle postelí s důvěrou naskládali vše, co se může časně zjara potřebovat. Rýče, sluneční brýle, filmové pásy, větroměry a podobné věci.

Panovalo poklidné ticho plné očekávání.

Občas někdo vzdychl a schoukl se hlouběji do dolíku, v němž spal.

Pruh měsíčního světla sjel přes houpací židli na stůl, sklouzl po mosaurných knoflíčích na čele postele a zasvítíl přímo muminkovi do tváře. A pak se stalo něco, co se ještě nikdy nepřihodilo od dob, kdy se první mumín z rodu skřítků trollů uložil k zimnímu spánku. Muminek se náhle probudil a už nemohl usnout. Hleděl na měsíční zář a pozoroval ledové krystaly na okenní tabulce. Slyšel, jak ve sklepě hučí kamna, stále víc vnímal a čím dál víc se divil. Nakonec vylezl z postele a přikradl se k mamínčinu loži. Zatahal maminku opatrně za ucho. Neprobudila se však, jen se schouli-la v netečnou kouli. Když se neprobudí maminka, s ostatními to ani zkoušet nemusím, pomyslel si muminek a kradl se dál tajemným, jakoby cizím domem. Hodiny se už dávno zastavily a všude ležela jemná vrstva prachu. Na stole v salonu stála polévková mísa s jehličím od minulého podzimu. A křišťálový lustr zahalený do tylu si tiše cinkal sám pro sebe.

Najednou dostal muminek strach a prudce se zastavil v teplé tmě nedotčené pruhem měsíčního světla.

Připadal si strašně opuštěný.

„Maminko! Probud' se!“ vykřikl a zatahal za její přikrývku. „Celý svět se ztratil!“

Maminka se však neprobudila. Její sny o létě se trochu rozrušily a zneklidněly, ale probudit se nedokázala. Muminek se schoulil na koberec vedle její postele a dlouhá zimní noc pokračovala dál.

Za svítání se sněhová závěj na střeše začala hýbat. Trochu se sesmekla, potom prudce sjela přes okraj střechy a měkce žuchla na zem.

Zasypala všechna okna a tabulkami teď pronikalo do domu jen matné, šedivé světlo. Salon byl neskutečnější než kdy jindy, jako by se nacházel hluboko pod zemí.

Muminek dlouho poslouchal s nastroženými ušima, potom rozsvítil noční lampičku a šel k prádelníku, aby si přečetl jarní dopis od svého nejlepšího kamaráda Šňupálka. List ležel na obvyklém místě pod malou

tramvají, hračkou z mořské pěny,
a podobal se všem jarním dopisům,
které po sobě Šňupálek zanechal,
když v říjnu odcestoval na jih.
Nejprve tam bylo velkým okrouhlým
písmem napsáno *Ahoj!* Dopis sám
byl krátký:

*Dobře se vyspi a buď dobré mysli.
Na jaře, jak bude první teplý den,
mě tu zase máš. Počkej na mě se
stavěním hráze.*

Šňupálek

Muminek si dopis několikrát přečetl
a najednou pocítil hlad.

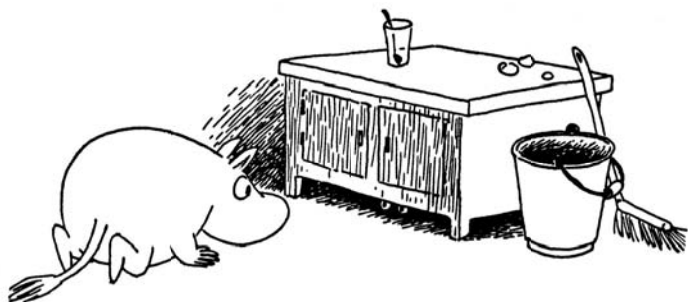
Vydal se proto do kuchyně. I ona
působila dojmem, že se nachází až
strašně hluboko pod zemí, a byla
nezvykle uklizená a prázdná.

Spížírna zela prázdnotou jako ku-
chyně. Muminek našel jen láhev
zkysané brusinkové šťávy a půl ba-
líčku zaprášených sucharů.

Posadil se pod kuchyňský stůl, dal
se do jídla a četl si znovu

Šňupálkův dopis.

Potom si lehl na záda a díval se na
čtyřhranné dřevěné hranolky pod
stolem. Panovalo hluboké ticho.

„Ahoj,“ šeptal si muminek. „Dobře se vyspi a buď dobré mysli. Na jaře, jak bude první teplý den...“ řekl trochu hlasitěji. A pak zazpíval z plna hrdla: „Mě tu zase máš! Máš mě tu a jaro též a teplé dny a já jsem tu a tu jsem zas, tak jako vždy a celý čas...“

Najednou však zmlkl, neboť spatřil dvě očka, která se na něho dívala zpod mycího stolu.

Zadíval se na ně také a ticho bylo jako dřív. Potom očka zmizela.

„Počkej,“ volal muminek bázlivě.

Přilezl k mycímu stolu a mírným hlasem lákal toho neznámého tvora k sobě: „Pojď sem, pojď! Neboj se! Já jsem hodný. Vrať se!“

Ale ať bydlel pod mycím stolem kdokoliv, už se neukázal. Muminek

položil na podlahu několik sucharů a vylil trochu brusinkové šťávy. Když přišel opět do salonu, skleněné přívěsky lustru na stropě zádumčivě zacinkaly.

„A já jdu pryč,“ řekl muminek nakvašeně křišťálovému lustru. „Už mě to tu unavuje, půjdu na jih za Šňupálkem.“

Chtěl otevřít venkovní dveře, ale byly přimrzlé.

Začal pofňukávat a běhal od okna k oknu, i okna ale byla přimrzlá. Potom utíkal opuštěný muminek na půdu, prudce tam otevřel okénko a vylezl na střechu.

Ovanul ho chladný vzduch.

Ztratil dech, uklouzl a skutálel se po střeše dolů. Tak se muminek bez pomoci ocitl v novém, nebezpečném světě. Zapadl hluboko do sněhové závěje, do první závěje, kterou kdy viděl. Něco ho nepříjemně píchalo do sametové kůže, jeho čenich však zároveň zvěřil novou vůni. Byla silnější než všechny známé vůně a trochu ho lekala, ale probudila v něm čilost a zájem.

Na údolí leželo šedivé příšeří. A údolí už nebylo zelené, nýbrž bílé.

Všechno, co se kdy pohybovalo, znehybnělo. Všechny živé zvuky byly tytam. Všechno hranaté se zaoblilo.

„To je sníh,“ zašeptal muminek.

„Mluvila o tom maminka a říká se tomu sníh.“

Muminkova sametová kůže se bez jeho vědomí rozhodla, že povyroste.

Řekla si, že se ponenáhlu změní v kožich, který by se hodil na zimu.

Potrvá to sice delší čas, ale bylo rozhodnuto. A to je přece vždycky dobře.

Muminek se zatím s námahou brodil sněhem dál a došel k řece. Byla to tatáž řeka, která bývala v létě průzračná a vesele spěchala jejich zahradou. Teď však vypadala jinak. Byla černá a lhostejná. Také patřila k novému světu, v němž se nevyznal.

Podíval se pro jistotu na most. Podíval se na poštovní schránku. Obojí bylo zcela v pořádku. Nadzvedl trochu příklop schránky, ale kromě uschlého listu, na němž nic nebylo, nepřišla žádná pošta. Pomalu si na zimní vůni zvykl, a tak už v něm nevzbuzovala žádnou zvědavost.

Podíval se na jasmínový keř, na tu spleť holých větví bez ladu a skladu, a s hrůzou si pomyslel: Umřel. Když jsem spal, celý svět umřel. Takový svět patří někomu, koho neznám. Možná Moraně. Není stvořen k tomu, aby v něm žili muminci. Chvilku váhal. Potom ho ale napadlo, že by bylo ještě hůř, kdyby mezi spícími byl vzhůru jediný. A proto se muminek vydal po

první stopě přes most a pak dál do svahu. Byla to stopa velice malá, avšak zřetelná, a vedla rovnou mezi stromy na jih.

